

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

Михайло КОЦЬ

ВІКОВА ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ПСИХОКОРЕКЦІЯ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Луцьк 2022

УДК [159.9:62]:371.214.115

ББК 88.411 p30 2

K75

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 6 від 15 лютого 2023 р.)

Рецензенти:

А. В. Кульчицька, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології Волинського національного університету ім. Лесі Українки;

О. І. Остапйовський, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти

Коць М. О.

K-75 Вікова психодіагностика та психокорекція: методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 24 с.

У методичних рекомендаціях представлений зміст основних завдань для засвоєння освітнього компонента «Вікова психодіагностика та психокорекція» підготовки магістра: галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою «Психологія»; галузі знань 12 Інформаційні технології, спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» Освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки та інформаційні технології».

©Коць М. О., 2022
©Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2022

ЗМІСТ

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.....	4
2. АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ).....	7
4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	10
5.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.....	11
6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	12
7. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.....	13
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ	17
9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ	20

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за навчальним планом 2021 року
Денна форма навчання	галузі знань 053 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою «Психологія»; галузі знань 12 Інформаційні технології, спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» Освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки та інформаційні технології».	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 10 год.
		Практичні 30 год.
		Самостійна робота 72 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові **Коць Михайло Онисимович**

Науковий ступінь **кандидат психологічних наук**

Вчене звання **доцент**

Посада **доцент кафедри педагогічної та вікової психології**

Контактна інформація: тел. 0506004587, e-mail: Koc.Myhajlo@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ORCID iD: 0000-0002-5607-0564

Google Scholar -

https://scholar.google.com.ua/citations?user=DzH1z74AAAAJ&hl=ru&oi=sra_0sg

Консультації відбуваються за графіком чергувань, кожну середу з 15.00 до 17.00 в ауд.201. Якщо здобувачі освіти потребують додаткової консультації, то час узгоджується з викладачем заздалегідь.

2. АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація. Освітній компонент є вибіркоvim курсом циклу професійної та практичної підготовки фахівця, одним із тих, які зорієнтовані на психологічну діагностику та корекцію. Він покликаний ознайомити здобувачів із теоретико-методичними засадами дослідницької та корекційної роботи, основними методами наукових досліджень, які використовують на різних етапах онтогенезу.

Пререквізити: загальна психологія, психодіагностика, вікова психологія, педагогічна психологія.

Постреквізити: експериментальна психологія, соціальна психологія, практична психологія.

Предмет вивчення – психодіагностика, психокорекція.

Мета і завдання освітнього компонента «Вікова психодіагностика та психокорекція»

Метою викладання освітнього компонента є вивчення оптимального комплексу психодіагностичних методик для ефективного психодіагностичного обстеження пізнавального, особистісного й емоційно-вольового розвитку; засвоєння теоретичних основ та передумов психокорекційної практики, методів корекції пізнавальної, емоційно-вольової сфер і поведінки особистості.

Психокорекційний вплив представлено з позицій особистісного саморозвитку в психологічній корекції.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Вікова психодіагностика та психокорекція» є:

- теоретичне вивчення основ психодіагностики та психокорекції;
- озброєння майбутніх фахівців знаннями методики діагностики особистості в онтогенезі;
- оволодіння компетентностями проведення психокорекційної роботи.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ)

У ході вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні набути наступних компетенцій:

загальних компетенцій:	
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК4.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК6.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК7.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
фахових компетенцій:	
ФК1.	Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
ФК3.	Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
ФК4.	Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.
ФК5.	Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у

	сфері психології.
ФК7.	Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
ФК9.	Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
ФК10.	Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій
ПРН2	Уміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів
ПРН3	Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки
ПРН4	Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій
ПРН5	Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість
ПРН6	Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість

ПРН8	Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації
ПРН9	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
ПРН10	Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).
ПРН11	Оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової роботи
ПРН13	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

4. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекц.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	Форма контролю/ Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1 «Теоретико-методичні засади психодіагностики в онтогенезі»						
Тема 1. Вимоги до методів і процедури вивчення особистісних властивостей	22	1	4	1	12	17 ДС, Р
Тема 2. Характеристика основних груп методів вивчення особистості	18	1	6	1	12	17 ДС, Р
Тема 3. Вимоги до процедури збору й обробки психологічної інформації про клієнта	18	2	4	2	12	17 ДС, Р
Разом за змістовим модулем 1	58	4	14	4	36	51
Змістовий модуль 2 «Загальні засади теорії і практики психокорекції»						
4. Теоретичні основи та передумови психокорекційної практики	18	2	4	1	12	17 ДС Р,
5. Корекція пізнавальної діяльності у дитячо-юнацькому віці	22	2	6	1	12	16 РМГ, Р
6. Методи корекції особистісних проблем і поведінки в дитячо-юнацькому віці	22	2	6	2	12	16 РМГ, Р
Разом за змістовим модулем 2	62	6	16	4	36	49
Залік						100 балів

Усього годин/балів	120	10	30	8	72	100 балів
<p><i>Інше</i> : здобувачі освіти, які пропустили заняття, мають змогу відпрацювати їх, виконавши індивідуальні завдання, реферати, конспекти. Додатково здобувачі освіти можуть отримати у <i>неформальній освіті</i>: 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті. В <i>інформальній освіті</i> 1 бал за ознайомлення зі специфікою роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-реабілітаційного центру.</p>						

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Розкрити принципи й етичні норми дитячої психодіагностики.
2. Здійснити аналіз наукових підходів до класифікації методів психодіагностики.
3. Визначити умови постановки кваліфікованого прогностичного діагнозу.
4. Дати характеристику вітчизняній віковій психотерапії.
5. Визначити умови організації і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного і шкільного віку
6. Розкрити особливості вибору методів корекції особистісної сфери людини.

6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Уся політика оцінювання базується на врахуванні ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf

та ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf

Політика викладача щодо здобувача освіти :

- *на рівні формальної освіти* – здобувач освіти повинен отримати бали під час занять (враховуються бали за індивідуальну та групову роботу, виступи, дискусію, тренінгові заняття, реферати тощо) – макс. 100 балів;
- *на рівні неформальної освіти* – 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті за проблематикою освітнього компонента (макс. 3 бали);
- *на рівні інформальної освіти* – детальне за ознайомлення зі специфікою роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-реабілітаційного центру (макс. 1 бал).

Сумарно : 100 балів.

7. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Якщо здобувача освіти не влаштовує оцінка і він бажає підвищити свій рейтинг, то він може виконати контрольну роботу або підготувати реферат за тією темою, за якою недостатньо балів.

Залік може проводитись як в усній, так і у письмовій формі.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- дотримання принципів та положень :

1. Етичного кодексу психолога

<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>);

2. Кодексу академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/

Політика щодо перескладання : усі заняття здобувачі освіти відвідують згідно з розкладом навчального процесу, однак, якщо мають право на вільне відвідування, то можуть відпрацювати пропущені заняття під

час індивідуальних консультацій або виконати письмово індивідуальні завдання (реферати, конспекти, підготовка статті тощо).

Перелік тем рефератів, які пропонуються для написання з метою підвищення рейтингу студента

Сутність індивідуального завдання полягає в аналізі певної наукової проблеми психодіагностики та психокорекції в онтогенезі у вигляді реферату 7-10 друкованих сторінок.

Орієнтовна схема реферативного повідомлення:

1. Загальна характеристика досліджуваної проблеми.
2. Аналіз історії проблеми та ступінь її розробленості.
3. Основні питання, яким приділяють увагу дослідники.
4. Висновки та оцінка студентом досліджуваної проблеми за власними критеріями.
5. Список використаних джерел.

1. Психометричні основи психодіагностики
2. Психодіагностика інтелекту
3. Діагностування внутрішнього світу особистості
4. Нетестові методи у психодіагностиці
5. Соціально-психологічні особливості діагностування людей різного віку
6. Теоретичні моделі психокорекційної практики в зарубіжній психології
7. Теоретична модель психокорекційної практики у вітчизняній віковій психології та психотерапії.
8. Форми психокорекції. Умови надання переваги індивідуальній чи груповій формі психокорекційної роботи.
9. Проблема етики в психокорекції. Значення особистості психолога.
10. Причини виникнення психологічних проблем і шляхи їх розв'язання в розумінні психоаналізу (вказати специфіку методів дитячого психоаналізу), індивідуальної психотерапії Адлера, гештальттерапії

- Перлза, біхевіоризму, когнітивного напрямку, гуманістичної психології.
11. Роль дисгармонії уявлень особистості про себе (співвідношення Я-реального, Я-ідеального, Я-соціального) у виникненні внутрішнього конфлікту. Зміст і корекція внутрішньособистісного конфлікту в цих випадках.
  12. Самооцінка та самоповага. Фактори, які впливають на їх становлення. Вплив самооцінки на ставлення людини до життя. Корекція самооцінки.
  13. Механізми психологічного захисту в теорії психоаналізу, індивідуальній психотерапії А. Адлера, гуманістичній психології, їх різновиди та функції.
  14. Провідні джерела психічної травматизації дітей та сутність внутрішнього конфлікту в розумінні вітчизняних психологів.
  15. Схема розвитку неврозу за О. Захаровим. Роль і місце психолога у попередженні неврозу.
  16. Принципи побудови бесіди психолога з клієнтом. Способи слухання. Роль невербальних засобів спілкування.
  17. Завдання, зміст і особливості організації корекції пізнавальної діяльності з особами різного віку.
  18. Корекція розвитку уваги.
  19. Корекція розвитку розумової діяльності.
  20. Корекція розвитку пам'яті.
  21. Сугестивні методи впливу. Навіювання та самонавіювання. Можливості використання сугестивних методів з метою корекції в різному віці.
  22. Завдання та методи когнітивної психокорекції. Вікові та індивідуальні особливості проведення роз'яснювальної бесіди.

В умовах воєнного часу перескладання відбувається згідно з розпорядженнями ректорату й деканату про змішано-дистанційну форму освіти.

З ОК «Вікова психодіагностика та психокорекція» передбачено залік. Загальна оцінка за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з двох модулів: складається з балів, які отримує здобувач освіти за навчальну діяльність (формальна, неформальна, інформальна освіта) – підготовку та виступи на практичних заняттях, підготовку статті та виступи на конференціях, семінарах, участь у вебінарах, засіданнях «круглих столів» (100 балів).

На залік виносяться питання, які потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач. Залік проводиться в письмовій так і усній формі і включає три питання: 1 питання теоретичне передбачає ґрунтовний аналіз окресленої проблеми, 2 питання прикладне передбачає використання теоретичних знань під час вирішення практичних задач, 3 питання творче – вимагає креативного підходу у вирішення складної ситуації.

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

ОСНОВНА:

1. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика : учебное пособие. Київ : Укртехпрес, 1997. 216 с.
2. Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб. Київ : «А.Л.Д.», 1995. 279 с.
3. Ващенко І. В., Антонова О. Г. Конфлікт. Посттравматичний стрес : шляхи їх подолання : навчальний посібник. Київ : Знання, 1998. 289 с.
4. Галян І. М. Психодіагностика: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2009. 464 с. (Серія «Альма-матер»).
5. Гоян І.М., Палій А.А. Методика діагностики психічного розвитку дітей; за ред. А.А. Палія. Івано-Франківськ, 2014. 434.
6. Гоян І.М., Палій А.А. Психодіагностичний, психокорекційний і розвивально-виховний практикум у дитячому садку: навчальний посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2010. 588 с.
7. Коробко С. Л., Коробко О. І. Робота психолога з молодшими школярами : методичний посібник. Київ : Літера ЛТД, 2006. 416 с.
8. Корольчук М. С., Осьодло В. І. Психодіагностика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. ; за заг.ред. М. С. Корольчука. Київ : Ельга, Ніка-центр, 2004. 400с.
9. Роджерс К. Клиентоцентрированная терапия : пер. с англ. Москва : "Рефл-бук", Киев : "Ваклер", 1997. 320 с.
10. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції : навчальний посібник. Київ : Либідь, 1996. 264 с.

Додаткова:

11. Корольчук М.С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для

- студентів вищих навчальних закладів. Київ : Ніка-Центр, 2009. 580 с.
12. Корольчук М.С., Крайнюк В. М., Кочергіна Т. І. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. Київ : ІНКОС, 2002. 272 с.
13. Коць М. О., Демчук С. М. Особливості діагностики уваги молодших школярів з особливими освітніми потребами, які мають порушення мовлення. *Сучасна наука та освіта Волині : зб. матеріалів наук.-практ. конф.* , 22 листоп. 2018 р. , м. Володимир-Волинський. / упоряд., голов. ред. Б. Є. Жулковський. Луцьк : Волиньполіграф, 2018. С. 481-483.
14. Коць М. О., С. В. Куляк. Професійне самовизначення та особливості професійної орієнтації дітей з вадами психофізичного розвитку. *Освітні горизонти. Інформаційно-методичний вісник* ; Луцьк, 2018. С. 775-780.
15. Коць М. О., Тучак А. М. Професійне самовизначення у процесі соціалізації дітей з вадами психофізичного розвитку. *Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти : матеріали IV наук.-практ. конф.* (м. Луцьк, 13 лютого 2019 р.) ; ред. В. В. Чижик. Луцьк: ЛІРоЛ, 2019. С. 71-73.
16. Коць М. О. Т. М. Ятчук. Особливості діагностики особистісної сфери підлітка з особливими освітніми потребами. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез* ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 235–240.
17. Коць М. О., Ятчук Т. М. Специфіка діагностики особистісної сфери підлітків з особливими освітніми потребами. *Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12* / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2019. С. 120-127.
18. Коць М., Давидюк К. Особливості мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез* ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 129–133.
19. Коць М., Цвігун О. Мотивація кар'єрного росту оперативного персоналу

- атомної електростанції. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. 218–222.
20. Коць М., Давидюк К. Діагностика мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку профільних класів. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 97–100.
21. Коць М., Цвігун О. Діагностика мотивації кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (13 трав. 2019р.) / за заг. ред.. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 66–69.
22. Коць М. О., Ятчук Т. М. Психолого-педагогічні засади корекції порушень особистісної сфери в підлітків з особливими освітніми потребами. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»* : збірник наукових праць. Острог : Вид-во НаУОА, червень 2019. № 8. С. 42–46.
23. Коць М., Цвігун О. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді. *Психологія: реальність і перспективи* : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол.: Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2020. С. 125-129.
24. Кузікова С. Б. Основи психокорекції : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2012. 320 с.
25. Немченко С.Г. Асертивні права особистості. Психологічна корекція девіантної поведінки старшокласників загальноосвітньої школи: Методичні рекомендації для вчителів, психологів загальноосвітніх шкіл. Запоріжжя : "Прем'єр", 2004. 86 с.

26. Основи наукових досліджень (<https://www.docsity.com/ru/osnovi-naukovich-doslidzhen/1526576/>).

9. ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Вимоги до методів і процедури вивчення особистісних властивостей
2. Принципи підбору діагностичних методів дослідження дітей.
3. Принципи й етичні норми дитячої психодіагностики.
4. Характеристика основних груп методів вивчення особистості
5. Аналіз підходів до класифікації методів психодіагностики.
6. Спостереження та його різновиди.
7. Опитувальні методи діагностики: бесіда, інтерв'ю, анкетування, твір.
8. Контент-аналіз. Монографічний метод.
9. Тести, їх види та діагностичні можливості.
10. Експериментальне дослідження психіки дитини.
11. Методи якісного і кількісного аналізу емпіричних даних.
12. Вимоги до процедури збору й обробки психологічної інформації про клієнта.
13. Запит психологу на дослідження й укладання договору.
14. Етапи діагностичної роботи дитячого психолога.
15. Особливості діагностики психічного розвитку дитини.
16. Основні вимоги до процедури діагностики.
17. Формулювання діагнозу і прогнозування психічного розвитку.
18. Умови постановки кваліфікованого прогностичного діагнозу.
19. Специфіка представлення психологічної інформації про клієнта.
20. Предмет, зміст і особливості психокорекції.
21. Мета і завдання психокорекції.
22. Принципи психокорекції.
23. Форми психокорекції. Умови надання переваги індивідуальній чи груповій формі психокорекційної роботи.

24. Основні етапи психокорекційної роботи.
25. Проблема етики в психокорекції. Значення особистості психолога.
26. Причини виникнення психологічних проблем і шляхи їх розв'язання в розумінні психоаналізу (вказати специфіку методів дитячого психоаналізу), індивідуальної психотерапії Адлера, гештальттерапії Перлза, біхевіоризму, когнітивного напрямку, гуманістичної психології.
27. Роль дисгармонії уявлень особистості про себе (співвідношення Я-реального, Я-ідеального, Я-соціального) у виникненні внутрішнього конфлікту. Зміст і корекція внутрішньособистісного конфлікту в цих випадках.
28. Самооцінка та самоповага. Фактори, які впливають на їх становлення. Вплив самооцінки на ставлення людини до життя. Корекція самооцінки.
29. Механізми психологічного захисту в теорії психоаналізу, індивідуальній психотерапії А. Адлера, гуманістичній психології, їх різновиди та функції.
30. Провідні джерела психічної травматизації дітей та сутність внутрішнього конфлікту в розумінні вітчизняних психологів. Його поділ за змістом.
31. Схема розвитку неврозу за О. Захаровим. Роль і місце психолога у попередженні неврозу.
32. Психопрофілактика виникнення неврозів
33. Психологічне обстеження як перший етап корекції.
34. Принципи побудови бесіди психолога з клієнтом. Способи слухання. Роль невербальних засобів спілкування.
35. Завдання, зміст і особливості організації корекції пізнавальної діяльності з особами різного віку.
36. Корекція розвитку уваги.
37. Корекція розвитку розумової діяльності.

- 38.Корекція розвитку пам'яті.
- 39.Сугестивні методи впливу. Навіювання та самонавіювання. Можливості використання сугестивних методів з метою корекції в різному віці.
- 40.Завдання та методи когнітивної психокорекції. Вікові та індивідуальні особливості проведення роз'яснювальної бесіди.
- 41.Використання методів психосинтезу для розв'язання різних завдань корекції.
- 42.Використання когнітивно-орієнтованих методів з метою корекції системи переконань, самооцінки, тривожності, страхів, невпевненості в собі.
- 43.Використання методів гештальттерапії з корекційною метою.
- 44.Ігрова терапія. Можливості використання ігрової терапії для розв'язання психологічних проблем дитини.
- 45.Психодрама. Використання методів психодрами з корекційною метою.
- 46.Використання методів поведінкової терапії з корекційною метою. Групи тренінгу умінь.
- 47.Зображувальна терапія. Можливості використання зображувальної діяльності з корекційною метою в індивідуальній та груповій роботі.
- 48.Музикотерапія. Використання музики з корекційною метою.
- 49.Використання методів тілесної терапії з корекційною метою.
- 50.Танцювальна терапія. Використання танцю, ритміки, психогімнастики з корекційною метою.
- 51.Завдання групової психокорекції. Механізми психокорекції особистості в процесі групової роботи. Види корекційних груп.
- 52.Принципи, етапи та особливості організації групового процесу з урахуванням віку та виду корекційної групи.
- 53.Психокорекція труднощів спілкування. Групи тренінгу спілкування.

54. Можливості використання рольового тренінгу як методу психокорекції з метою розв'язання внутрішнього конфлікту, виправлення окремих рис характеру та поведінки, з метою набуття навичок адекватного розв'язання різних життєвих ситуацій.
55. Використання різних методів корекції для самоналаштування та саморегуляції психоемоційних станів і поведінки.
56. Використання різних методів корекції з метою зниження психічного напруження, відреагування почуттів та переживань.
57. Використання різних методів корекції з метою розв'язання внутрішнього конфлікту, поглиблення розуміння себе та інших людей.
58. Використання різних методів впливу з метою корекції самооцінки, підвищення почуття самоповаги, впевненості в собі.
59. Використання різних методів корекції з метою виправлення емоційних вад особистості, окремих рис характеру та поведінки.
60. Використання різних методів корекції з метою набуття навичок адекватної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Навчально-методичне видання

Автор: Коць Михайло Онисимович

ВІКОВА ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ПСИХОКОРЕКЦІЯ

методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента

Друкується в авторській редакції